

РЕЦЕНЗІЇ

*Т. О. Карабін**доктор юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри адміністративного,
фінансового та інформаційного права
ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»***РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ Ю. О. ЛЕГЕЗИ
«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ:
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ»**

У сучасних умовах вагомим значенням набуває вдосконалення адміністративно-правового регулювання використання природних ресурсів як публічного управління. Сфера використання природних ресурсів України залишається тією сферою управління, яка характеризується наявністю значних корупційних ризиків, що зумовлюється насамперед недосконалістю механізму публічного управління, відсутністю забезпечення реалізації принципу прозорості дозвільно-ліцензійного провадження з використання природних ресурсів, дублюванням повноважень органів центральної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Яскравими доказами на підтвердження «жахливого» стану реалізації публічного управління у сфері використання природних ресурсів в Україні є латентне врегулювання «бурштинного скандалу», знищення значних площ лісових масивів, створення загроз надзвичайної екологічної ситуації на території неконтрольованих регіонів зон проведення антитерористичної операції в Донецькій і Луганській областях тощо.

У юридичній літературі з адміністративного права розкриті певні підходи до розуміння форм діяльності суб'єктів публічного управління. Науковий підхід до визначення форм публічного управління, запропонований О.М. Бандуркою, зводиться до характеристики зовнішніх проявів управлінської діяльності та характеристики способу вираження її змісту в конкретних умовах, тобто тієї чи іншої управлінської дії, що має зовнішній вияв. Такі вчені, як Ю.П. Битяк, В.В. Галунько, Є.А. Гетьман, Н.Л. Губерська, Т.О. Коломонець, В.К. Колпаков, А.Т. Комзюк, Р.С. Мельник, Д.В. Приймаченко та інші, визначають форми публічного управління як зовнішню форму діяльності органу, у межах якої реалізуються його функції.

Сьогодні в теорії адміністративного права та практики його застосування є необхідність підвищення ефективності функціонування механізму публічного управління загалом та у сфері використання природних ресурсів зокрема. Недостатність наукових розробок із цієї проблематики, недосконалість нормативних засад

регулювання в зазначеній сфері зумовлюють актуальність комплексного дослідження публічного управління у сфері використання природних ресурсів. Незважаючи на появу останнім часом монографічних досліджень з актуальних питань адміністративного права, теоретико-прикладні проблеми публічного управління у сфері використання природних ресурсів залишаються поза увагою науковців.

Дослідження Ю.О. Легези певною мірою заповнює зазначені вище пробіли адміністративного права як галузі права. Воно є складовою частиною наукових пошуків, пріоритетність яких визначається загальнодержавними та регіональними програмними документами. Зокрема, дослідження має безпосереднє відношення до Концепції адміністративної реформи в Україні, Концепції національної екологічної політики України, відповідає Основним науковим напрямкам та найважливішим проблемам фундаментальних досліджень у галузі природничих, технічних і гуманітарних наук на 2014–2018 роки.

Об'єктивність і достовірність результатів монографічного дослідження забезпечується насамперед використанням усього методологічного арсеналу сучасної правової науки, філософських, загальнонаукових, спеціально-наукових та конкретно-наукових методів пізнання, зокрема таких, як діалектичний, системний, структурно-функціональний, формально-логічний та інші методи. Застосування цього методологічного інструментарію дало змогу комплексно дослідити фінансово-правові аспекти інвестиційної діяльності як багатогранного правового явища з урахуванням особливостей правового регулювання публічного управління у сфері використання природних ресурсів та надати авторські пропозиції щодо усунення прогалин і недоліків законодавства в цій сфері.

Робота складається з вступу, п'яти розділів, сімнадцяти підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Структура монографії виглядає досить обґрунтованою та логічною. Її перший розділ присвячений визначенню сфери використання природних ресурсів як об'єкта публічного управління (підрозділ 1.1).

Автором розкриваються сутність і структура адміністративно-правового механізму публічного управління у сфері використання природних ресурсів, визначаються нормативні засади публічного управління у сфері використання природних ресурсів та місце в них адміністративно-правового регулювання (підрозділи 1.2, 1.3).

У другому розділі монографії розкриваються особливості структури системи суб'єктів публічного управління у сфері використання природних ресурсів, характеризуються етапи її розвитку, визначаються елементи їх адміністративно-правового статусу (підрозділи 2.1, 2.2). Встановлено форми участі громадськості в публічному управлінні у сфері використання природних ресурсів (підрозділ 2.3).

У третьому розділі розкрито форми та зміст публічного управління у сфері використання природних ресурсів, визначено завдання й функції його здійснення, охарактеризовано форми його реалізації. Питання адміністративної відповідальності за порушення законодавства у сфері використання природних ресурсів розглядаються Ю.О. Легезою як засіб забезпечення ефективності публічного управління в аналізованій сфері.

Четвертий розділ присвячений дослідженню системи адміністративних процедур у сфері використання природних ресурсів, визначенню критеріїв для їх класифікації. Розкрито особливості реалізації дозвольно-ліцензійного, контрольно-наглядового та адміністративно-деліктного провадження у сфері використання природних ресурсів.

П'ятий розділ спрямований на визначення перспектив функціонування механізму публічного управління у сфері використання природних ресурсів. Визначаються шляхи вдосконалення змісту й процедур публічного управління у сфері використання природних ресурсів.

Заслужують на увагу положення та рекомендації, що містяться у висновках цієї роботи. Насамперед це стосується пропозиції щодо вдосконалення змісту та процедур публічного управління у сфері використання природних ресурсів, що має забезпечувати впровадження

електронного урядування, яке досягається такими шляхами:

1) перегляду принципів ведення державних кадастрів у частині доцільності об'єднання державного земельного кадастру з державним реєстром речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень;

2) утворення Всеукраїнського центру надання адміністративних послуг при Міністерстві екології та природних ресурсів України, що дасть змогу покласти здійснення низки попередніх погоджувальних процедур із заявником на такий центр;

3) запровадження Єдиного реєстру адміністративних деліктів із метою створення прозорого механізму притягнення до адміністративної відповідальності суб'єктів природоресурсних відносин;

4) активізації децентралізаційних процесів, що є можливим шляхом усунення дублювання повноважень місцевих рад і центральних органів державної виконавчої влади;

5) активізації впровадження загальнонаціональної електронної інформаційної системи у сфері використання природних ресурсів;

6) уніфікації судової практики шляхом підготовки відповідних узагальнень у сфері розгляду публічно-правових і приватноправових спорів у сфері використання природних ресурсів.

Обрана структура монографії дала змогу автору послідовно й системно проаналізувати широкий спектр питань, які стосуються досліджуваної проблематики. Автор логічно виклав матеріал із дотриманням відповідного співвідношення загальних та конкретних питань, а також сформулював необхідні наукові дефініції.

Отже, монографія Ю.О. Легези «Публічне управління у сфері використання природних ресурсів: адміністративно-правові засади» є концептуальною, комплексною й фундаментальною науковою працею, що виконана на актуальну тему та має наукову й практичну цінність. Результати дослідження можуть бути використані науковцями, публічними службовцями, викладацьким персоналом, слухачами та студентами вищих навчальних закладів, а також тими, хто має стосунок до цієї сфери.